

Viimasel ajal, läbi mitme sündmuse, mis avalikkusesse on jõudnud, saame järjest enam kinnitust, et ükski tegevus mida teise inimese suhtes tehakse vägisi, ei ole õige ega tolereeritav. Loodetavasti saab see meie ühiskonnas aina selgeks ja hoolimine, mõistmine ja igaühe vabadused ja erinevused on aina enam fookuses. Nii jõuame ehk peatselt ka sinna, et vaadelda taolisi juhtumeid igakülgset.

Keskendumata üksikasjade, räägitud subjektiivsetes, erinevate mälestuste kihtide alt välja toodud laagrilugudes 90ndate lõpust, mis esitatud pigem ilukirjandusena, tuleb proovida mõista ka taustsüsteeme, muidu võivad fantaasiarikkad lood jääda kontekstist välja rebituteks. Nii näiteks tasub mõelda kas need lood paistaksid teistmoodi kui lisatud oleks ka ealine kontekst kus suhtlevad gümnasist ja esimeste kursuste tudeng

Laagrites, ka aastaid tagasi, on olnud tarifitseeritud, koolituse läbinud laagrikasvatajad. Neid on olnud nõuete kohaselt, vastavalt osalejate arvule. Kasvatajate töö oli ja on mu hulgas olla ka isiklikes küsimustes toeks ja abiks. Samuti on laagrites ikka olnud professionaalne meditsiiniline, vetelpääste, köögi - ja juhtiv personal. On tõesti kahestusväärne, kui sõnumid osalejate mistahes probleemidest laagrites ei ole jõudnud kellegini ja midagi tänu sellele ette ei võetud. Muidugi on sellel rida põhjused, miks asjadest ei räägitud omal ajal vaid kümneid aastaid hiljem. Hea et nüüdki räägitakse. Põhiküsimus on ehk see, kuidas mõtestada hiljem olulisi asju nii, et sellest tõuseks pigem kasu ja rahulik mõistmine ja võime edasi liikuda.

Alkohol ja ükskõik milline hariv ja arendav tegevus noortega ei sobi kokku. Punkt.

Noorte seas tehtavad uurimused väidavad, et alkoholi tarvitamine on langustrendis. Siis, 90ndatel oli noorte alkoholi tarvitamine igapäevane, pärismaailma probleem millega tuli ka huviringides tegeleda ja eri sündmustel, kaasa arvatud laagrites püüda seda kontrolli kontrolli all hoida.

Eri eluperioodidel ja erinevates olukordades kogeb inimene seksuaalsust erinevalt. Teismelisena võib üldse kõige tähtsam asi elus olla oma seksuaalsuse mõistmine. Sellel ajajärgul saadakse erinevaid kogemusi, kahjuks ka ebameeldivaid. On kahetsusväärne kui need jäävad aastateks lahenduseta piinama.

Kindlasti pole vaja rääkida avalikult olukordadest õpetajate ja teiste noortega töötavate inimeste praktikast, ka noortelaagrites, kus juhendajad on saanud noorte poolse teadliku, piire kompava

seksuaalse sisuga provokatsioonide osaliseks, mida võib samuti ahistamiseks pidada. Vastava ala spetsialistide abiga saab täpäeval ka noortejuht teadmisi kuidas sellistel juhtude toimida. Ajärgust, milles lugudes juttu, polnud need ja paljud teised teemad veel koolitustesse jõudnud.

Kultuur ja kombestik, sealhulgas seksuaalkultuur on muutunud viimaste aastate jooksul oluliselt. Käitumised ja põhjused tulenevad ümbritsevatest normidest, keskkonnast. Mis oli kunagi norm pole seda praegu ja vastupidi.

Õppetöö mitteformaalses hariduses erineb tavakooli tundidest muuhulgas ka vabama atmosfääri poolest, noor inimene kes pole varem midagi sellist kogunud, võib seda ka mitmeti tõlgendada. Ka kokkupuutumine vastassoost õpetajaga sellises keskkonnas võib tunduda piire ületav.

On kahju, kui sellel teemal rääkimine on ebapiisav.

Soov praegusel ajal tuua tähelepanu alla õpetajate ja õpilaste vahelisi suhteid mitteformaalses hariduses ja tuua juurde üldist teadmist ja on väga õige ja aktuaalne. On aga küsitav kas seda saab teha lugude alusel, mis on pärit aastate tagusest ajast ja on juba seetõtu subjektiivsused ja emotsionaalse mäletamise loori all.

Loo pealkirjal on muidugi äraspidine seos teatriga.

Näitleijaid nii ei tehta. Teha ei saagi.

Äraspidise sisuga võib olla ka siin kirjutamata lugu, kui vaatamata püüdlustele, individuaalproovidele ja aktiivsele suhtlemisele laagris ja mujal noorte ja poolkuulsate teatraaliga, jäi ihaldatud teekond pooleli, sest ei saadud teatrikooli sisse ja ehkki mitmekülgset andekas inimene teostab end hiljem ikka teatris, kirpeldab näitlejakoolist väljajäämine pikki aastaid nii, et mõjutab ka paljut muud?

Tõeliselt kahetsusväärne on, et inimesed on teismelise eas elanud üle midagi sellist mis neid painab veel palju aastaid hiljem ja pole saanud teha rahu endas ja pole leidnud abi. Sellel on erinevaid põhjusi. Kindlasti on siin vaja just erialalist professionaalset abi. Rääkimine lähedaste ja sõpradega ja ka suurema kuulajaskonna kaasamine läbi meedia võib muidugi toeks olla, kuid siin tuleks leida tasakaal, et sellisest kommunikatsioon ei sünniks soovist tagasi teha ja et ei sünniks uued traumad.

Liitigi võivad emotsioonide mõjul sündida subjektiivsed pooltõed ja valesüüdistused, sekkumised isiklikku ellu jne, millel võivad jälle olla ebameeldivad tagajärjed mõlemale poolele.

Mis võiks olla lahendus?

Viimase ajal on välja tulnud, et mitmed inimesed võivad sattuda sellistesse olukordadesse ja olla taolise olukorra mõlemal poolel. Erinevatel eluetappidel. Hea oleks kui teadlikus nendes küsimustes oleks suurem ja ennetavam. Üks pooltest saab kohe otse ja kindlalt väljendada, et „ei on ei” ja kui sellele järgneb teiselt poolt oma käitumise teadvustamine ja muutmine, kahetsus ja vabanduse palumine, siis saavad mõlemad pooled mõne aja möödudes asjast üle ja ka edaspidine suhtlus on võimalik. Antud juhtumitel on olukord muidugi raskem, sest aega on palju mööda läinud ja kõik pisut muutunud ja ähmastunud.